

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : डिसेंबर – २०२३
प्रथम वर्ष
सत्र – १
विषय:– राज्यशास्त्राची ओळख (भाग-१) (PCG-101)

दिनांक: २१/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते द. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन) (४०)

१. राज्यशास्त्राची व्याख्या सांगून, राज्यशास्त्राचे स्वरूप, व्यासी व महत्त्व विशद करा.
२. राज्यशास्त्राचा इतर सामाजिकशास्त्रांशी असलेला संबंध स्पष्ट करा.
३. लॉकचा सामाजिक करार सिधांत स्पष्ट करा.
४. राज्याच्या विकासाच्या प्रमुख अवस्थांची माहिती द्या.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. राज्याच्या उदयाचा पितृसत्ताक व मातृसत्ताक सिधांत स्पष्ट करा.
२. राष्ट्र-राज्यांचे भवितव्य यावर टिप्पण तयार करा.
३. ऑस्टिनचा सार्वभौमत्वाचा सिधांत लिहा.
४. राज्यघटना दुरुस्ती विषयक बाबींची चर्चा करा.
५. सार्वभौम सत्तेचे प्रकार विशद करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. राज्यशास्त्राच्या विविध अभ्यासपद्धती
२. राज्याचे मूलभूत घटक
३. सार्वभौम सत्तेची लक्षणे व मर्यादा
४. अलिखित राज्यघटना

Translation in English

Sub: Introduction to Political Science (Part-I) (PCG-101)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Define Political Science. Explain the nature, scope and importance of political science.
2. Explain the relation of political science with the other social sciences.
3. Explain the Social Contract Theory of John Locke.
4. Explain the main stages in the evolution of State.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the Matriarchal and Patriarchal Theory of origin of State.
2. Make a note on “Feature of Nation States”.
3. Explain Austin’s Theory of Sovereignty.
4. Discuss the issues of constitutional amendment.
5. Explain the types of Sovereignty.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Various methods in the study of political science
  2. Essential elements of state
  3. Characteristics and limitations of sovereignty
  4. Unwritten Constitution
-